

ШКОЛАТА БТА

Стажантски бюлетин за БТА

Български журналисти от 25 държави участваха в Световната среща на българските медии

РАЛИЦА НОНЧЕВА, ЗА БЮЛЕТИН „ШКОЛАТА БТА“

[Авдасесетата Световна среща на българските медии](#) се състоя от 24 до 26 май 2025 г. в София, Клисурския манастир „Св. св. Кирил и Методий“ и Вършец.

Журналисти от 34 български медии по света и представители на 36 медии от България взеха участие във форума, организиран от Българската телеграфна агенция, която подготвя и специален брой на сп. ЛИК, посветен на Световните срещи на българските медии.

Медийното събитие бе открито от генералния директор на БТА Кирил Вълчев в Националния пресклуб на БТА – София, в Деня на светите братя Кирил и Методий – 24 май. По повод годишнината Министерството на транспорта и съобщенията валидира пощенска марка „20-а Световна среща на българските медии“. На официалното откриване присъстваше Симеон Сакскобургготски, който като министър-председател приветства участниците в Първата Световна среща на българските медии в гр. София на 23 май 2005 г.

В откриването се включиха също Илияна Йотова – вицепрезидент на България, Васил Терзиев – кмет на София, министърът на културата Мариан Бачев, Тошко Йорданов – председател на Комисията по културата и медиите на Народното събрание и Йорданка Фандъкова – председател на Комисията по външна политика на Народното събрание.

Темата на срещата тази година бе „Медии и знание“. В рамките ѝ се състояха три дискуссионни панела, озаглавени „Културата в медиите“, „Новото знание в медиите“ и „Българите в света на 21-ви век и медиите“.

На 25 май участниците посетиха Клисурския манастир „Св. св. Кирил и Методий“, където беше отслужен молебен за благоденствие на българските медии по света от Видинския митрополит Пахомий.

По традиция всяка година Българската телеграфна агенция (БТА) организира Световна среща на българските медии на различни места в България, региона и света.

Откриването на Първата Световна среща на българските медии е на 23 май 2005 г., в Националния дворец на културата в София.

Инициативата е на тогавашния генерален директор Максим Минчев, а темата е „Българските медии и европейските отговорности на България“.

Идеята се ражда спонтанно, споделя Максим Минчев по радио „Нова Европа“, в предаването „Добри познати“, година по-късно (на 4 април 2006 година, 12:05 часа) пред водещата Златна Костова.

Единадесетата среща е в Атина, следват Кишинев, Скопие, Тирана, Рилския манастир и Кюстендил, Йерусалим и Тел Авив, Казанлък. Деветнадесето издание е в Одеса, Болград и Измаил.

Наградата на Националния дарителски фонд „13 века България“ е учредена през 2013 година като знак на признателност към усилията на българските журналисти зад граница за съхраняване на езика, културата и националната идентичност. Отличието се връчва всяка година по време на Световната среща на българските медии.

През 2013 г. носител е списание „Хемус“ (Унгария) с главен редактор Светла Кьосева. През 2014 г. наградата получава списание „Българи“ (Чехия) с редактор Мария Захариева, а през 2015 г. – вестник „Роден край“ (Украйна) с издател Дора Костова. През 2016 г. призът отива при списание „Диалог“ (Нидерландия) и неговия главен редактор Даниела Горчева.

През 2017 г. отличието е връчено на българския вестник и радиопредаването „Български хоризонти“ в Торонто (Канада), представени от журналиста Максим Божилов. През 2018 г. наградата получава Българската програма на Радио „Ватикана“ с представител Димитър Ганчев, а през 2019 г. – списание „BG VOICE“ (Чикаго, САЩ) с главен редактор Ясен Дараков. През 2021 г. носител е списание „Роден глас“ (Чехия) с главен редактор Камелия Илиева.

През 2022 г. наградата е присъдена съвместно на двата украински вестника „Обозрение плюс“ и „Роден край“. През 2023 г. призьт отива при Българската програма на австралийското радио SBS, представена от водещата Фили Ладжман.

През 2024 г. наградата е връчена на Пресклуба на БТА в Одеса, като отличието прие кореспондентката на Агенцията Светлана Драгнева. В рамките на настоящата, 20-а Световна среща, наградата бе връчена на главния редактор на електронното издание на българите в Кипър „БГ Фактор“ Живка Милова.

Общо 15 са световните срещи на българските медии, организирани от генералния директор на БТА Максим Минчев до 2019 г. През 2020 г. срещата не се организира заради световната пандемия от Ковид-19.

Традицията е възобновена през 2021 г. от Кирил Вълчев, новия генерален директор на агенцията. Медийната среща тогава продължава между 18 и 19 октомври в Рилския манастир и в Кюстендил.

След срещата БТА създава емисия „БГ Свят“ с новини, които се предоставят от българските медии в чужбина.

През 2025 година в деня преди Световната среща, 23 май, „Школа БТА“ организира обучение за журналисти в Националния етнографски музей в София, в което се включиха и част от делегатите на медийния форум.

„Бяхме получили информация, че навън, извън границите на България, има няколко десетки български медии. Български медии, които обслужват, грубо казано, българските общности, българската диаспора по света. Заинтересувахме се от тази първоначална информация, започнахме да я чоплим, свързахме се с дипломатическите мисии, свързахме се с колеги, свързахме се с Агенцията за българите в чужбина и изведнъж пред нас бе представена една много мощна цифра.

Оказа се, че в целия свят, на четири континента, от Австралия до Канада през Бразилия до Китай работят, излъчват и излизат 108 български медии – това са вестници, списания, радиа, телевизии, сайтове. Много от тези медии, български, имат стара история.

Такива, които са, например, в Западните покрайнини, в Молдова, в Украйна, в САЩ, които са обслужвали по някакъв начин или са излизали по време на първите вълни емиграция, други са се появили в последните години. Знаете колко много българи напуснаха родината и в момента имаме големи български общности на много места в света.

Но няма значение, по-важното е, че ние разбрахме, че освен в България, в целия свят излизат с голяма мощ вестници с по 20-30-40 000 тираж, телевизионни програми, предавания и т.н., които се слушат от нашите българи, от нашите сънародници в чужбина.

Става дума за медии, които всеки ден излизат, на български език, медии, които говорят на български език, медии, които поддържат българския дух, медии, които вършат много добра посредническа работа между диаспората и държавата”, казва Минчев.

Поради големия интерес Първата световна среща на българските медии и работните заседания се излъчват на живо по интернет.

По време на Втората Световна среща през 2006 г. в Чикаго е учредена „Асоциация на българските медии по света“ под председателството на генералния директор на БТА.

Следват срещите в Рим, Мадрид, Варна и Бургас, Виена, Хилверсум, Букурещ, Пловдив и Велико Търново. Десетата среща се случва през 2014 г. в София, Босилеград и Цариброд.

София (24 май 2025) Двадесетата Световна среща на българските медии, организирана от Българската телеграфна агенция (БТА), се открива на 24 май - Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност, в Националния пресклуб на БТА в София. Снимка: Христо Касабов/БТА

София (24 май 2025) Втори дискуссионен панел, озаглавен „Новото знание в медиите“ се провежда в мултимедийен център зала „Максим“ по време на двадесетата Световна среща на българските медии, организирана от Българската телеграфна агенция (БТА). Снимка: Владимир Шоков/БТА

Вършец (25 май 2025) Двадесетата Световна среща на българските медии, Клисурския манастир „Св. св. Кирил и Методий“. Снимка: Милена Стойкова/БТА

Националният етнографски музей проведе обучение за журналисти за отразяването на нематериалното културно наследство

РАЛИЦА НОНЧЕВА, СТАЖАНТ

„Школа БТА“ организира трето вътрешно обучение за журналисти, част от годишния план за обучения на БТА за 2025 г.

Събитието се проведе на 23 май в Националния етнографски музей – София, с лектори гл. ас. д-р Иглика Мишкова, ръководител на научната група на музея, и гл. ас. д-р Милена Любенова от Института за етнология и фолклористика с Етнографски музей, БАН. Темата бе „Употребите на традициите днес – нематериално културно наследство и обективното му отразяване“.

В обучението се включиха журналисти от дирекции „Вътрешна информация“, ЛИК, „Архиви и справочна“ на БТА, както и делегати на 20-тата Световна среща на българските медии, която се проведе от 24 до 26 май в София.

Обучение за журналисти „Употребите на традициите днес – нематериално културно наследство и обективното му отразяване“. На снимката гл. ас. д-р Иглика Мишкова, ръководител на научната група на Националния етнографски музей – София. Снимка: Яница Христова

Акцент бе поставен върху маскарадните фестивали, леденото хоро в Калояр и нестинарството. Целта на обучението бе да помогне на журналистите да разказват обективно за събития като маскарадните фестивали и други обичаи в България.

Гл. ас. д-р Милена Любенова разказа за Конвенция 2003 на Организацията на обединените нации за образование, наука и култура ЮНЕСКО, състояла се в Париж от 29 септември до 17 октомври 2003 г. Тя е свързана с опазването на нематериалното културно наследство, в България конвенцията се прилага от 10 юли 2006 г.

Д-р Любенова изясни разликата между фолклора и нематериалното културно наследство. Тъй като „фолклор“ може да носи и отрицателни конотации, се налага въвеждането на термина „нематериално културно наследство“. Тя представи и различни примери за обичаи – от устното изкуство до традиционни занаяти.

Гл. ас. д-р Иглика Мишкова разказа за маскарадните обичаи и въвеждането на нови „традиции“ по време на

социализма в България. Тя се фокусира върху кукерството, като отбеляза, че маскарадът вече се превръща в белег за национална идентичност.

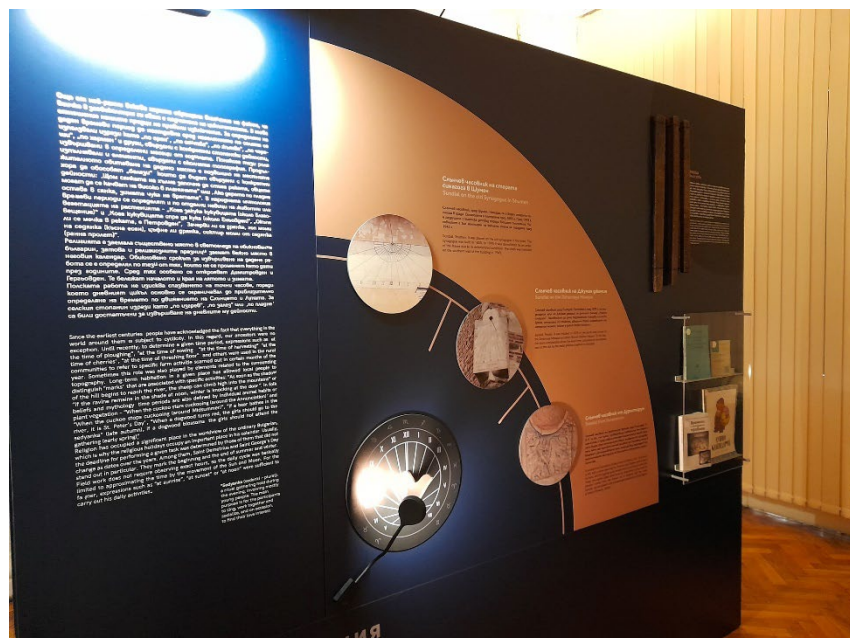
Направи ретроспекция на българските маски и създаването на нови кукерски празници в градове, които нямат общо с тази традиция.

За леденото хоро в град Калояр д-р Мишкова поясни, че е нововъведение в честването на Йордановден. „Изключително важно е, когато се отразява какъвто и да е елемент от обредната ни система, да се търсят множество гледни точки“, посъветва тя журналистите.

Журналистите разгледаха най-новата изложба на Националния етнографски музей – „Звездното небе – митология и наука“, разделена на три тематично свързани части – „Исторически разказ“, „Небесните обекти през погледа на митологията и науката“ и „Прожекционна зала“.

Представянето на научните открития за космоса, успоредно с древните вярвания за звездите и Луната, има за цел да покаже двата свята – на науката и на традицията, а не да ги противопостави.

Изложбата ще е отворена за посетители до 2028 г., с перспектива тя да се превърне в подвижна.

Център „Кристо и Жан-Клод“ – Габрово бе представен на 99-ата годишна среща на европейските центрове Trans Europe Halles В София

Стотици габровци и гости на града посетиха Център „Кристо и Жан-Клод“ при откриването му на 6 октомври 2023 г. в Габрово. Снимка: Радослав Първанов/БТА, архив.

РАЛИЦА НОНЧЕВА, СТАЖАНТ

Между пети и осми юни се състоя 99-ата годишна среща на европейските центрове Trans Europe Halles В София, в „Топлоцентрала“ – първия в България регионален център за съвременно изкуство, част от най-старата и динамична културна мрежа в Европа. Фокусът бе върху резидентните центрове и резидентните програми и създаването на финансов механизъм за подкрепата им в България.

Trans Europe Halles (ТЕН) обединява 170 центъра за изкуства и култура на местно ниво, в повече от 40 държави, се посочва в сайта на организацията. Trans Europe Halles (ТЕН) е основана е през 1983 г. Нейната цел е да приобщи обратно изоставени сгради в Европа, превръщайки ги в жизнени центрове за изкуство и култура. Мрежата насърчава социалната, екологичната и пространствената справедливост.

В рамките на тазгодишния форум бяха представени шест актуални проекта за резидентски и културни центрове в България. Сред тях бе и идеята за превръщането на центъра „Кристо и Жан-Клод“, гр. Габрово, в Регионален център за съвременно изкуство с фокус върху визуалното изкуство.

Идеята за създаването на център, посветен на художника Христо Явашев – Кристо, в Габрово е на местния вестник „Сто вести“, който в публикация от 14 януари 1992 г. предлага в града да се направи постоянна изложба с произведения на Кристо и Жан-Клод, но това не се случва.

Усилията в тази посока продължава екипът на Сдружение „Нашето по-голямо Габрово“. През 2008 г. Общинският съвет в Габрово подкрепя създаването на център за съвременно изкуство на името на Кристо и съпругата му Жан-Клод, и избира за сграда бившето Професионално училище по текстил, затворено през 2009 г. То е подходящо заради просторните си лаборатории и работилници с високи тавани, които могат да бъдат преобразувани в изложбени зали и производствени пространства, а и поради връзката между текстила и изкуството на Кристо и Жан – Клод.

През 2022 г. Общината получава подкрепа от Европейската комисия в рамките на Програмата за подкрепа на местни инициативи от Новия европейски Баухаус. В същата година собствеността на сградата на училището е прехвърлена от Министерството на образованието към Община Габрово.

Така през 2023 г. Център „Кристо и Жан – Клод“ отваря врати в бившето Професионално училище по текстил.

Габрово (8 октомври 2023) Вчера за обръщение към гостите на Центъра „Кристо и Жан-Клод“ пристигна Владимир Явашев, син на по-големия брат на Кристо Явашев – Анани, и племенник на художника Кристо Явашев, роден в Габрово. Събитието бе част от програмата за отварянето на вратите на Центъра „Кристо и Жан-Клод“ в сградата на бившия Техникум по текстил в Габрово. На снимката (от ляво надясно): Маргарита Доровска, куратор част от екипа на Център Кристо и Жан-Клод, Владимир Явашев, племенник на Кристо Явашев и Лоренца Джованели, офис мениджър на последния голям проект на Кристо, „Плаващите кейове“. Снимка: Радослав Първанов/БТА

В интервю за БТА Маргарита Доровска, куратор на центъра, разказва:

„Мисията на Центъра е Кристо и Жан-Клод да бъде вдъхновение за арт сцената в България. Проследявайки проектите, им виждаме как двамата са работили, как са се учили от грешките си, за да създадат един абсолютно безупречен модел за продуциране на изкуство в публично пространство, разчитайки на въвличане и ангажиране на съмишленици и заинтересовани страни още в най-ранните фази на всеки проект.“ Центърът има за задача да подкрепя младите художници, затова и първо заработват ателиетата.

„В момента има 7 ателиета, в които работят художници. От там нататък, идват останалите компоненти – работилници за метал, дърво, отливки, текстил, керамика, стъкло, графика, фото и видео, резидентни студиа, библиотека и материална библиотека за текстил. Именно тези продукционни пространства ще направят Центъра живо и интересно място“, подчертава Доровска.

Центърът Кристо и Жан-Клод има ключова роля и в програмата на Габрово за кандидатурата на града за Европейска столица на културата през 2032 г. Според Доровска: „Габрово е градът с най-много музеи в България. Освен Центъра, Музеят на хумора и сатирата, Музеят на образованието,

Интерактивният музей на индустрията, Регионалният етнографски музей на открито „Етър“, Архитектурен музей на открито „Боженци“, Регионалният исторически музей, Градската галерия.

Драматичният театър и кукленият театър имат силна програма, наскоро беше ремонтиран Дома на културата и открит чисто ново Младежки център с лятна сцена.

Всичко това е отлична инфраструктура за културната столица.”

В момента Центъра Кристо и Жан-Клод се занимава с международния проект „Метаморфози на работното облекло“, свързващ Кемниц (Германия), Лодз (Полша), Габрово (България), Манчестър (Великобритания), Тампере (Финландия) и Мюлуз (Франция) в общ проект за индустриалното наследство на Европа.

Артистите Мариела Гемишева, Николай Божилов и Невена Екимова работят по концептуални дизайни за съвременно работно облекло, които ще бъдат показани в ревю в Кемниц тази есен и в изложба в Габрово през 2026.

ПОРОЕКТИ

Екипът по дигитализация на архивите на БТА получи предложение за работа в агенцията след приключване на проекта

Среща на екип „Дигитализация“ в Национален пресклуб на БТА – София.

ЗА БЮЛЕТИН „ШКОЛАТА БТА“ – ХАНАРЕЛКА ИВАНОВА

Екипът от 37 служители по проект „Дигитализация на специализираните архивни и справочни фондове на Българската телеграфна агенция (БТА)“ ще продължи професионалното си развитие в агенцията след приключването му през април 2026 г., това каза на среща в Националния пресклуб Кирил Вълчев, генерален директор на БТА.

Темата на срещата бе „Екипът на отдел дигитализация – Бъдеще в БТА“ и бе иницирана от ръководителя на проекта Свобода Тодорова, с модератор координаторът на дейността по дигитализация Нора Константинова. На форума бяха представени възможностите за кариерно развитие на служителите в проекта на Министерството на културата „Дигитализация на музейни, библиотечни и аудиовизуални фондове“ в рамките на Националния план за възстановяване и устойчивост. В нея участваха директорите на различните информационни емисии, заместник генералният директор Евгения Друмева, както и служители от фотоархивите, „Студио БТА“ и списание ЛИК.

Акцент беше и професионалната квалификация на екипа, ангажиран с дигитализацията на аналоговите архиви – бюлетини, микрофиш и фотоархиви. Двадесет и пет от работещите по проекта са студенти от различни висши учебни заведения в София. „Благодарение на вашите усилия имаме

изключителен напредък в опазването на паметта на България. През вашите ръце минават милиони страници с

новини и снимки, които разказват историята на страната ден по ден“, каза генералният директор Кирил Вълчев. Той съобщи, че до момента са дигитализирани 75% от бюлетините на хартиен носител (близо 2,8 млн. страници), 84% от микрофиша (770 хил. страници) и 62% от фотоархива (около 400 хил. снимки). Очаква се до края на проекта да бъдат обработени близо 5 милиона страници и 650 хиляди фотографии.

„Работата, свързана с архивите, ще продължи и след финализирането на проекта“, подчерта Вълчев. Той отбеляза, че дигиталните материали ще бъдат достъпни за използване както на място в читалнята на БТА, така и дистанционно от академични лица, студенти и всички, проявяващи интерес.

Генералният директор посочи, че дигитализацията подпомага работата на други отдели в агенцията, като улеснява търсенето на архивни материали и съдържание за публикации.

По време на срещата служители от различни дирекции в БТА споделиха своя професионален път. Сред тях беше и Яница Христова, старши отговорен редактор на списание ЛИК, която насърчи участниците в проекта да проявят интерес към работата в различни отдели на агенцията.

В края на събитието Теодора Трайкова и Миса Бао, технически сътрудници по проект „Дигитализация“, представиха презентация с професионалните профили на всички служители от проекта, с цел те да бъдат припознати като потенциални нови попълнения в различни звена на БТА.